

Posudek diplomové práce Bc. Kláry Záplatové na téma „Sexuální zneužití v dětství a interpersonální vztahy v dospělosti“

FF UK, Praha 2018

Téma CAN (Child Abuse and Neglect - syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte) patří k jednomu z nejzávažnějších témat týkající se poškození dětí. V odborné literatuře je tomuto problému věnována stále větší pozornost, ale i přes narůstající povědomost, je stále mnoho případů, které nejsou odhaleny, a se kterými se musí děti vyrovnat samy. Následné poškození pak v dospělosti s sebou nese řadu problémů od osobních přes vztahové až po sociální či interpersonální. Předkládaná diplomová práce se řadí do skupiny prací, které svoji aktuálností mohou přinést řadu zajímavých poznatků v dané problematice.

Předkládaní diplomová práce má charakteristické členění na teoretickou část v délce 32 stran a empirickou část v délce 64 stran.

Teoretická část má tři základní kapitoly.

První kapitola vymezuje pojem CAN včetně jednotlivých podkategorií. Druhá kapitola je věnována sexuálnímu zneužívání, autorka se věnovala i tématům jako je pachatel, oběť i přeživší. Třetí nejrozsáhlejší část se zaměřuje na trauma sexuálního zneužití, procesu traumatizace. Jsou popsány následky vlivu stresu jako týrání a zanedbávání. Velmi zajímavá je poslední část této kapitoly popisující vztah oběti k sobě samé po sexuálním zneužití a vlastním pocitům viny.

Cílem empirické části práce bylo zachycení specifických problémů, se kterými se jedinci se zkušeností sexuálního zneužití potýkali nebo doposud potýkají. Autorka metodologicky zvolila kvalitativní výzkum. Cílem takového zkoumání bylo nejen porozumění a pochopení daného fenoménu, ale i získání vhledu do dané problematiky. Autorka zpracovávala kazuistiky, druhou metodou byla analýza dat v rámci zakotvené teorie. Výzkumný vzorek tvořilo 5 respondentů ve věku 24-38 let z toho 4 ženy a jeden muž.

V rámci hodnocení teoretické práce musím konstatovat, že teoretická část je přehledná, čtivá a poskytuje dobrý základ pro část empirickou. Nicméně v závěrečné kapitole s názvem „Interpersonální vztahy dospělých se zkušeností sexuálního zneužití“ autorka zmiňuje řadu problémů, které se mohou vyskytnout u osob se zkušeností zneužití. Zajímalo by mě však, zda je větší či menší schopnost vnímání rizikového chování v rámci vlastní rodiny oběti, resp. zda existují nějaké doložitelné výzkumy, které by popisovaly větší riziko takového chování vlastních obětí, čili následování stejného typu chování jako si oběti samy zažily v dětství. Hodnocením empirické části – kazuistiky a jejich zpracování je opět přehledné a dobře zpracované. Malou výhradu mám ovšem k závěrečné části a to ke kapitole diskuse a shrnutí, která je dle mého pohledu spíše rekapitulací a celkovým vyhodnocením celého výzkumu než vlastní diskusí nad danou problematikou. Limitem práce je samozřejmě počet zúčastněných respondentů a jejich nejednotné rozložení napříč pohlavím. V rámci obhajoby bych proto uvítala, zda by autorka zodpověděla otázku na toto téma - zda by se lišily výsledky v porovnání u mužů a žen a popř. v čem. A dále by mne zajímalo, zda se předpokládá rozvoj či větší riziko rozvoje duševních poruch či chronických somatických nemocí.

V rámci hodnocení musím konstatovat, že předkládaní práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci a doporučuji ji k obhajobě. Navrhovaná známka velmi dobře.

V Praze dne 11.5.2018

MUDr. Gabriela Šivicová